

Jednání pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace v roce 2023

Úvod

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace (dále jen „Komise RIA“) byla zřízena v listopadu 2011. Jejím posláním je posuzování kvality provedeného hodnocení dopadů regulace (Regulatory Impact Assessment - RIA) u předkládaných návrhů právních předpisů (zákony, nařízení vlády, vyhlášky a věcné záměry zákonů). Komise RIA byla zřízena mj. v reakci na doporučení OECD ustanovit mechanismy pro nezávislou kontrolu kvality hodnocení dopadů předkládaných právních předpisů.

Komise RIA má od počátku svého působení ambici přispívat ke zlepšení analýzy celospolečenských dopadů nově navrhovaných právních předpisů. Prostřednictvím posuzování kvality zpracovávaných závěrečných zpráv RIA (ZZ RIA) a konzultací se Komise RIA nepřímo snaží přispět i ke kultivaci legislativního procesu s důrazem na transparentnost směrem k „příjemcům“ regulace a rovněž na kvalitní analýzu řešeného problému. Česká republika patří mezi několik málo zemí, kde byl podobný nezávislý kontrolní orgán ustaven.

Personální složení Komise RIA

Personální složení se během roku neměnilo. Komise pracovala v počtu 14 členů. Složení Komise RIA je součástí [přílohy č. 3](#).

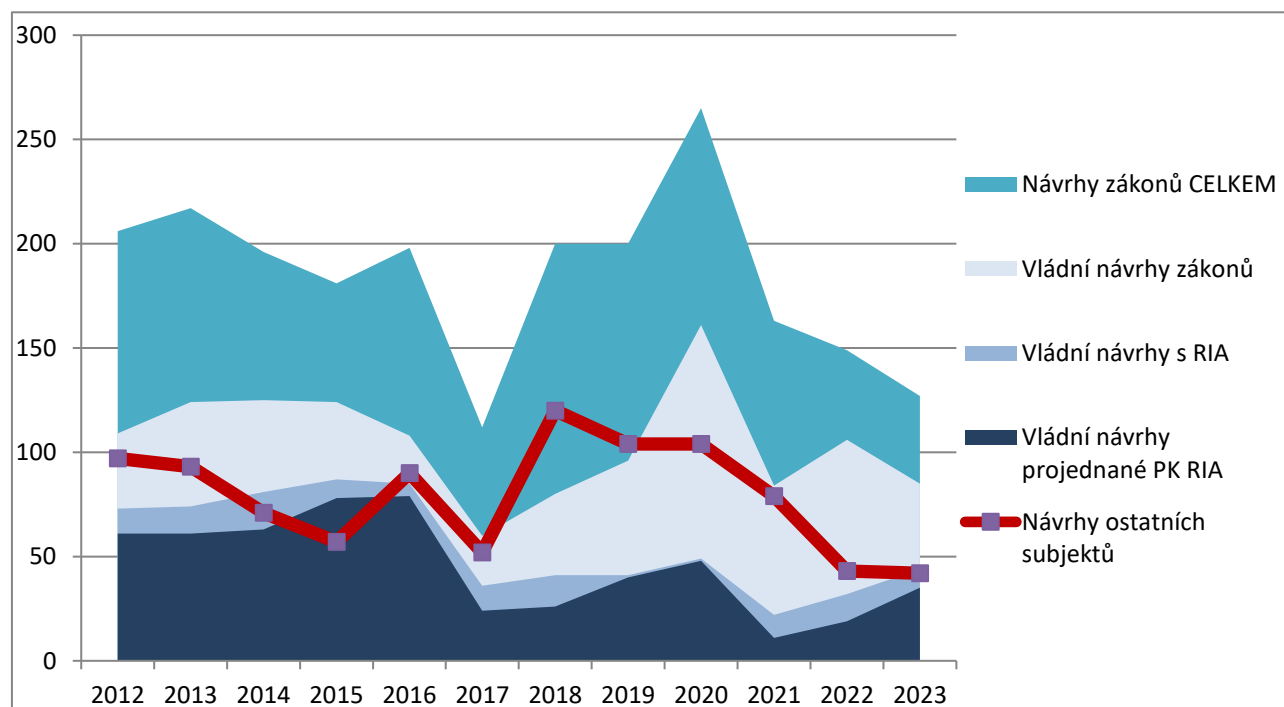
RIA v rámci návrhů právních předpisů

V případě věcných záměrů zákona byla ZZ RIA v souladu s Obecnými zásadami pro hodnocení dopadů regulace (OZ RIA) zpracována vždy. U návrhů zákonů byla ZZ RIA zpracována k 41 návrhům tj. v 50 % případů. K 41 návrhům zákonů ZZ RIA nebyla zpracována, přičemž ve 14 případech její nezpracování vyplývalo z plánu legislativních prací vlády, v 22 případech byla udělena výjimka předsedou LRV, ve zbylých případech se jednalo o jiné důvody (zákon o státním rozpočtu, ústavní zákon, usnesení vlády). V případě podzákoných právních předpisů byla ZZ RIA zpracována ke 12 návrhům nařízení vlády a 18 návrhům vyhlášek. U návrhů, kde nebyla zpracována ZZ RIA, bylo hodnocení dopadů, v souladu s Legislativními pravidly vlády, součástí důvodové zprávy nebo odůvodnění.

Druh právního předpisu	Se zpracovanou ZZ RIA	Bez zpracované ZZ RIA
Věcný záměr zákona	3	0
Návrh zákona	41	41
Návrh nařízení vlády	12	72
Návrh vyhlášky	18	164

Tabulka 01. Zpracování ZZ RIA k návrhům právních předpisů v roce 2023

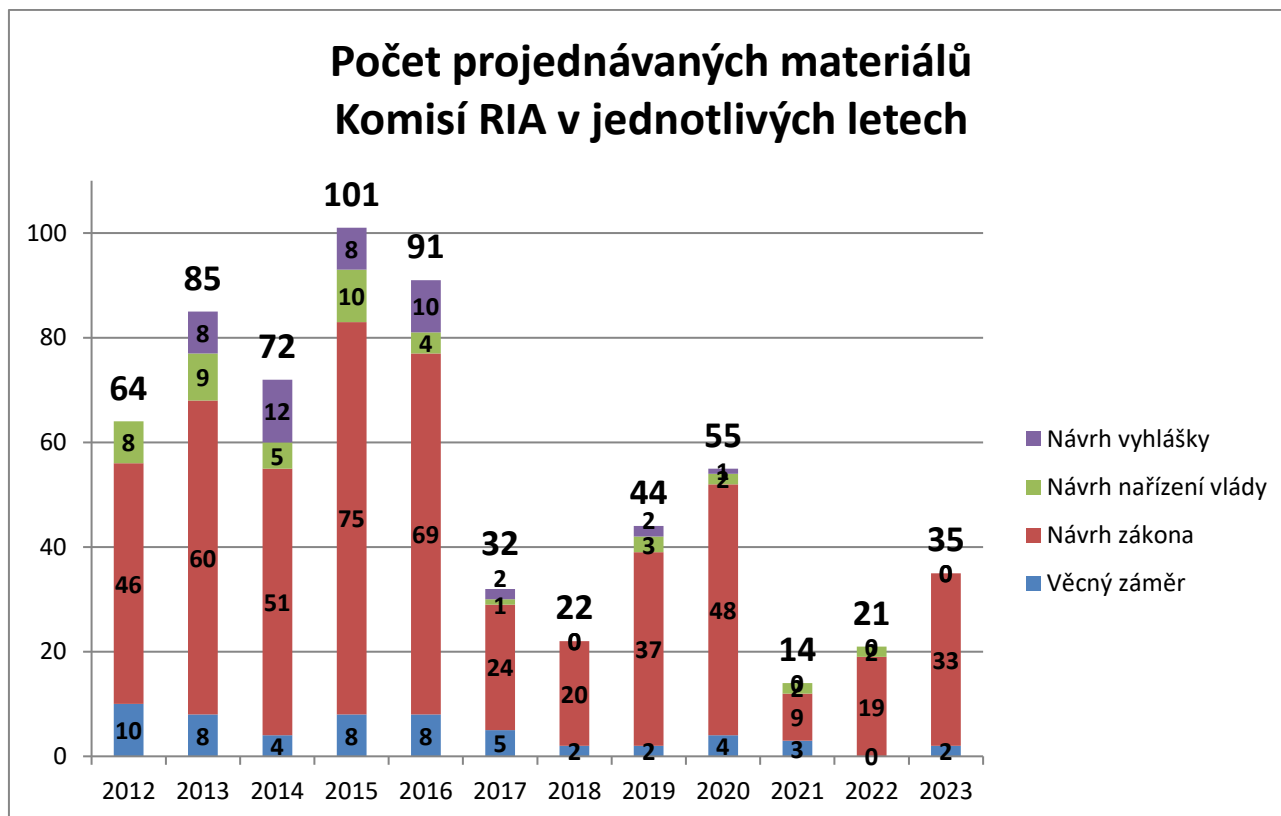
Souhrnný pohled na RIA v rámci návrhů zákonů od roku 2012 zobrazuje graf 01. V něm jsou zahrnuty jak vládní návrhy zákonů (včetně věcných záměrů) zaevidované v příslušném roce Úřadem vlády ČR, tak návrhy ostatních předkladatelů (tj. poslanců, Senátu a VÚSC). Návrhy, které projednávala Komise RIA, přibližně kopírují vládní návrhy se ZZ RIA. Podíl vládních návrhů zákonů předložených se ZZ RIA se v loňském roce pohyboval na úrovni 50 %, což je nejvyšší hodnota za posledních 5 let. Z grafu je rovněž patrný nižší podíl návrhů zákonů jiných subjektů (zejména poslaneckých) oproti předchozímu volebnímu období, k nimž se RIA nezpracovává.

Graf 01. RIA v rámci návrhů zákonů

Činnost Komise RIA

Komise RIA se v roce 2023 zabývala závěrečnými zprávami RIA k 35 návrhům právních předpisů. V rámci svých 8 zasedání posuzovala ZZ RIA u 28 návrhů právních předpisů. Další 7 ZZ RIA projednala ve zkrácených řízeních (per rollam). Členové Komise RIA se u vybraných návrhů právních předpisů účastnili jejich projednávání i na zasedáních Legislativní rady vlády. Konkrétně Komise RIA celkem projednala a vydala stanovisko ke 2 věcným záměrům a 33 návrhům zákonů.

Graf 02. Počet projednávaných materiálů Komisí RIA v jednotlivých letech

Graf 02 zobrazuje počet projednávaných ZZ RIA Komisí RIA v jednotlivých letech. Vývoj reflektuje politický cyklus, kdy v závěrech a počátcích volebních období je obecně nižší počet předkládaných legislativních materiálů.

Z metodologického hlediska je třeba upozornit, že počty projednávaných návrhů Komisí RIA v daném roce nemusí vycházet ze stejné základny jako celkové počty zaevidovaných návrhů právních předpisů (které mají v systému eKLEP přiděleno čj. OVA). V průběhu roku může být komisí projednáváno i několik předpisů zaevidovaných v roce předchozím, naopak některé předpisy zaevidované v závěru roku se dostanou na pořad jednání komise až v roce následujícím. V určitých případech může být materiál projednáván komisí opakovaně. V roce 2023 došlo k opakovanému projednání návrhu zákona o sociálním podniku (čj. OVA 830/23).

Komise RIA je rovněž aktivním členem prestižní platformy RegWatchEurope, která sdružuje 8 evropských nezávislých orgánů dohlížejících na kvalitu regulace¹. Po úspěšném předsednictví platformy v roce 2022 předala Komise RIA řízení RWE švédské Radě pro lepší regulaci. Zástupci Komise RIA se v roce 2023 účastnili ve Stockholmu 4 zasedání spojených s 5 tematickými workshopy se širokou účastí externích expertů. Diskutovanými

¹ Jedná se o platformu sdružující subjekty v evropských zemích, které radí vládám v opatřeních k omezení byrokracie a zlepšení kvality právních předpisů. Role a mandáty těchto orgánů se svým rozsahem liší, vesměs jsou ale zapojeny do ex-ante posuzování nových návrhů právních předpisů. Členy jsou orgány z Česka, Dánska (Danish Business Regulation Forum), Finska (Finnish Council of Regulatory Impact Analysis), Německa (Nationaler Normenkontrollrat), Nizozemska (ATR), Norska (Regelrådet), Švédska (Regelrådet) a Velké Británie (Regulatory Policy Committee).

tématy byly přezkum, regulatorní politika a podpora inovací, hodnocení a implementace EU legislativy a podpora zpracovatelům RIA. Zástupci Komise RIA vystupovali na workshopech a rovněž se významným způsobem podíleli na přípravě společného projektu k hodnocení GDPR legislativy. V květnu 2023 se předseda Komise RIA účastnil společného jednání RWE s místopředsedou Evropské komise Marošem Šefčovičem².

Stanoviska Komise RIA

Závěry stanovisek Komise RIA mají ustálenou podobu (pracovně označeno písmeny):

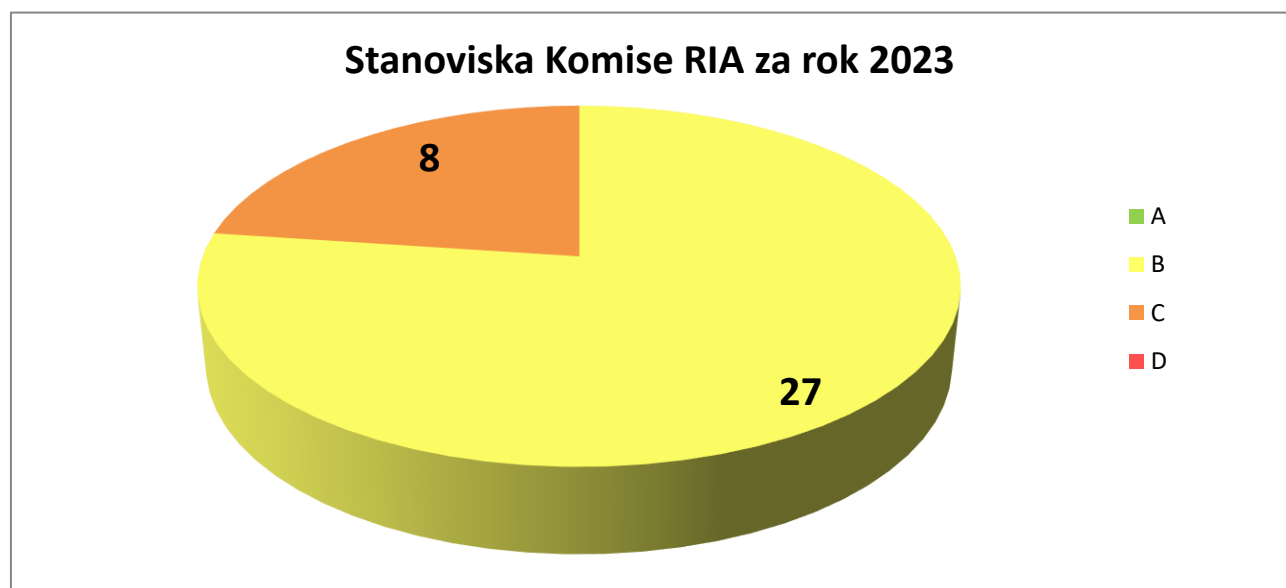
(A) Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **doporučuje** Legislativní radě vlády, **aby byl návrh v předloženém znění doporučen vládě ke schválení.**

(B) Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **doporučuje** Legislativní radě vlády, **aby byl návrh doporučen vládě ke schválení** za předpokladu zohlednění výše uvedených **doporučujících připomínek.**

(C) Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **doporučuje** Legislativní radě vlády, **aby projednávání návrhu přerušila za účelem přepracování návrhu předkladatelem ve smyslu** výše uvedených **zásadních připomínek.**

(D) Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **doporučuje** Legislativní radě vlády, **aby ve svém stanovisku** doporučila vládě **návrh neschválit** **vzhledem k výše uvedeným zásadním připomínkám.**

Graf 03 prezentuje rozložení jednotlivých typů stanovisek Komise RIA v roce 2023.

² [RegWatchEurope meets Maroš Šefčovič, vice president of the European Commission](https://regwatcheurope.eu), regwatcheurope.eu.

Graf 03. Stanoviska Komise RIA za rok 2023

Z metodologického hlediska je třeba uvést, že uvedené počty představují předkládané materiály, k nimž bylo zpracováno stanovisko. V některých případech totiž stanovisko pokrývá více návrhů (zpravidla v případech, kdy je předkládán samostatný změnový zákon). V takových situacích je fakticky stanovisko započteno dvakrát. V roce 2023 se jednalo o návrh zákona o trhu s nevykonnými úvěry, návrh zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, návrh zákona o lobbování a návrh zákona o sociálním podniku.

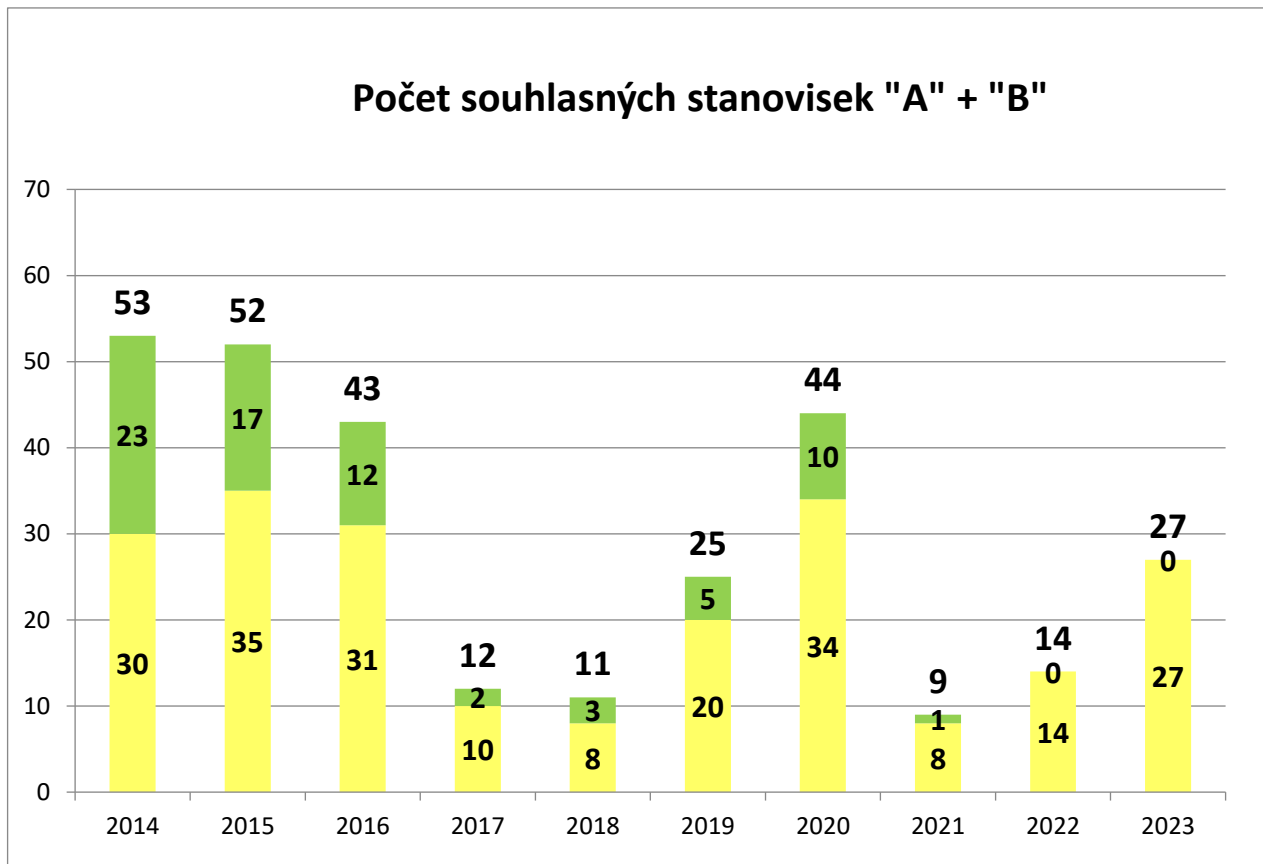
Předkladatel	Projednané návrhy Komise RIA	Stanovisko Komise RIA			
		A	B	C	D
MD	0	0	0	0	0
MF	9	0	7	2	0
MK	2	0	1	1	0
MMR	0	0	0	0	0
MO	0	0	0	0	0
MPO	2	0	2	0	0
MPSV	6	0	3	3	0
MSP	4	0	4	0	0
MŠMT	2	0	2	0	0
MV	6	0	5	1	0
MZD	0	0	0	0	0
MZE	0	0	0	0	0
MZV	0	0	0	0	0
MŽP	4	0	3	1	0
Celkem	35	0	27	8	0

Tabulka 02. Stanoviska Komise RIA dle předkladatelů

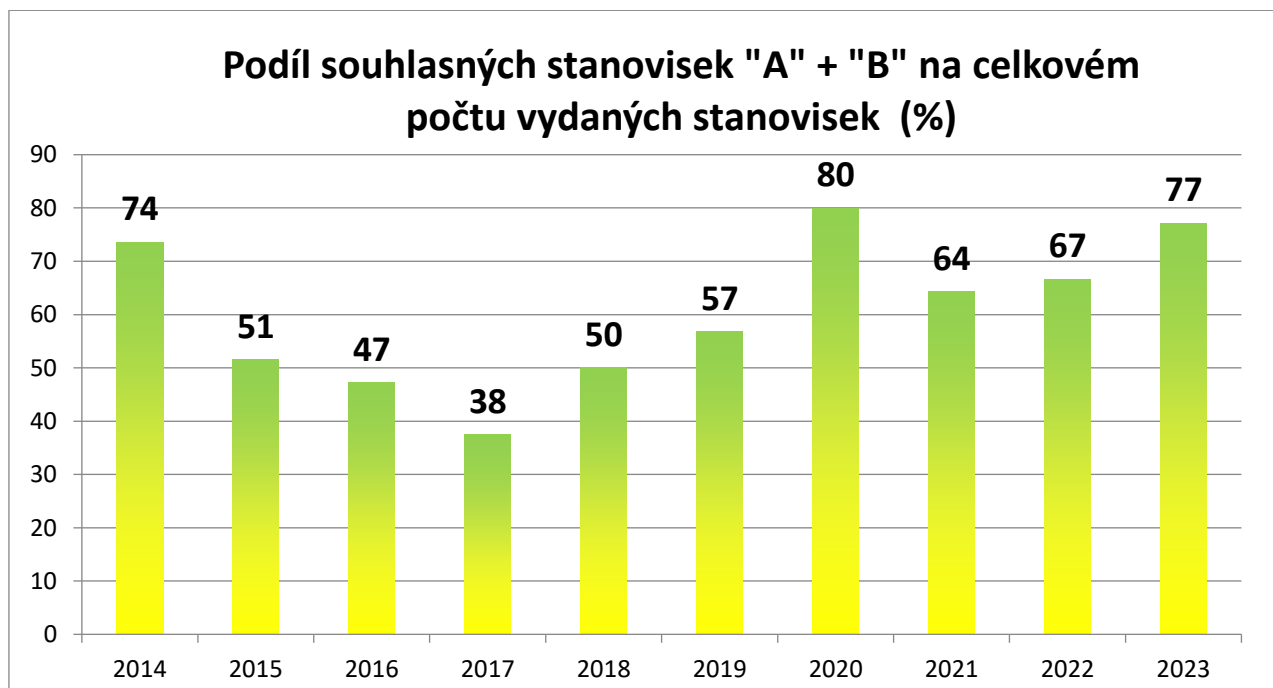
Tabulka 02 uvádí pro úplnost souhrn stanovisek Komise RIA ve vztahu k jednotlivým předkladatelům. Nejvíce návrhů pocházelo od MF (9 návrhů), MPSV a MV (v obou případech 6 návrhů). Celkově převažovala (ze 77 %) souhlasná stanoviska („B“) nad nesouhlasnými („C“). Komise RIA v loňském roce nevydala žádné doporučující stanovisko bez připomínek („A“) ani čistě negativní stanovisko („D“).

Následující dva grafy (04 a 05) uvádějí počet a podíl souhlasných (kladných/doporučujících) stanovisek na celkovém počtu vydaných stanovisek Komise RIA za období 2014–2023. V případě opakovaných stanovisek je započteno pouze první stanovisko. Patrný je trend zvyšujícího se podílu souhlasných stanovisek v posledních letech, což by mělo evokovat zvyšující se kvalitu projednávaných ZZ RIA³. Stanoviska Komise RIA jsou zveřejňována po projednání příslušného materiálu vládou na stránkách <https://ria.gov.cz/>.

³ Dlouhodobé srovnání naráží na metodické změny, množství a druhy projednávaných návrhů v jednotlivých letech. Komise RIA se v návaznosti na sjednocení závěrů stanovisek pokusila v roce 2017 zpětně kategorizovat doposud vydaná stanoviska od roku 2014 tak, aby odpovídala současným ustáleným závěrům stanovisek.

Graf 04. Počet souhlasných stanovisek

Graf 05. Podíl souhlasných stanovisek na celkovém počtu vydaných stanovisek

Výjimky z provedení hodnocení dopadů regulace

V průběhu roku 2023 bylo předsedovi LRV předloženo **138 žádostí** o výjimku z provedení RIA ke **152 návrhům právních předpisů** (v 6 případech nevyhověno a 1 žádost stažena). Výjimka nebyla udělena k následujícím návrhům:

- Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 298/2022 Sb., o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci
- Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 5/2023 Sb., o kompenzacích poskytovaných na dodávku elektřiny a plynu za stanovené ceny
- Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 261/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci, ve znění pozdějších předpisů
- Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, a zákon č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 123/2018 Sb., o stanovení maximálního počtu hodin výuky financovaného ze státního rozpočtu pro základní školu, střední školu a konzervatoř zřízovanou krajem, obcí nebo svazkem obcí, ve znění pozdějších předpisů
- Návrh zákona o transformaci státního podniku Česká pošta a státní příspěvkové organizace Tiskárna Ministerstva vnitra

Výjimka byla udělena k 32 návrhům zákona, 38 návrhům nařízení vlády a 75 návrhům vyhlášek. Nezpracování ZZ RIA však neznamenalo, že nebylo provedeno žádné hodnocení dopadů daného právního předpisu. K návrhům právních předpisů byl zpracován přehled dopadů a stručné vyhodnocení rovněž obsahovala důvodová zpráva a odůvodnění), které je součástí každého návrhu právního předpisu

Ex post RIA a změny OZ RIA

V roce 2023 nebyl evidován přezkum právního předpisu nebo oblasti politiky, který by byl zpracován a následně projednáván na úrovni vlády, respektive jejích poradních orgánů. Na návrh ministra pro legislativu a předsedy LRV vláda schválila ukotvení systematického provádění přezkumu regulace (ex post RIA) s účinností od 1. 1. 2025 a s tím související změny OZ RIA a statutu LRV⁴.

Další změna OZ RIA se týkala doplnění či rozvinutí některých dílčích hodnocení. Zejména se jednalo o úpravy hodnocení dopadů na rodiny (Family Impact Assessment – FIA), území (Territorial Impact Assessment – TIA), na udržitelný rozvoj (Sustainable Impact Assessment – SIA) včetně zohlednění aspektu digitálně přívětivé legislativy (DPL)⁵.

---

⁴ Usnesení vlády z 14. června 2023 č. 435

⁵ Usnesení vlády z 11. ledna 2023 č. 22

Přehled návrhů právních předpisů projednávaných Komisí RIA v roce 2023

Název návrhu právního předpisu	Předkladatel	Čj. OVA	Stanovisko PK RIA
Návrh zákona o municích	MV	5/23	C
Zákon o zbraních a střelivu	MV	6/23	B
Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony	MPSV	87/23	B
Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů	MPSV	145/23	C
Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů	MF	152/23	B
Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony	MPSV	158/23	C
Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony	MPO	181/23	B
Návrh věcného záměru zákona o správě informací o stavbě a informačním modelu stavby a vystavěného prostředí	MPO	202/23	B
Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů	MŠMT	212/23	B
Návrh zákona o trhu s nevykonnými úvěry	MF	269/23	B
Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o trhu s nevykonnými úvěry	MF	270/23	B
Věcný záměr zákona o správě dat veřejného sektoru	MV	307/23	B
Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s rozvojem kapitálového trhu	MF	309/23	B

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů	MŽP	352/23	B
Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla	MF	355/23	C
Návrh zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla	MF	356/23	C
Návrh zákona o hromadném řízení	MSp	385/23	B
Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů	MŽP	397/23	B
Návrh zákona o lobbování	MSp	410/23	B
Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o lobbování	MSp	411/23	B
Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů	MV	414/23	B
Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony	MPSV	483/23	B
Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony	MV	572/23	B
Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony	MSp	604/23	B
Návrh zákona o dorovnávacích daních pro účely zajištění minimální úrovně zdanění velkých nadnárodních a velkých vnitrostátních skupin	MF	648/23	B
Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony	MF	708/23	B
Návrh zákona o veřejných kulturních institucích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o veřejných kulturních institucích)	MK	799/23	C
Návrh zákona o sociálním podniku	MPSV	830/23	C→B (opakované projednání)
Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony	MŽP	862/23	C

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů	MK	888/23	B
Návrh zákona o zabezpečení hydrometeorologické služby a o změně souvisejících zákonů	MŽP	955/23	B
Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů (zákon o veřejných sbírkách), ve znění pozdějších předpisů	MV	959/23	B
Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony	MŠMT	1010/23	B
Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o sociálním podniku	MPSV	1039/23	B
Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony	MF	1046/23	B